

УДК 657.631

Коваленко Л. - ст. гр. БОМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НЕДОЛІКИ ПОНЯТТЯ “ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ”

Науковий керівник: к.е.н. доц., Гуцайлюк Л.О.

Введення національних стандартів бухгалтерського обліку та оновлення законодавчої бази в Україні викликало хвилю видавництва підручників і учбових посібників з бухгалтерського, фінансового, управлінського обліку. Цим пояснюється і поява великої кількості наукових статей в журналах та газетах економічного напрямку.

З першого погляду позитивний момент стає негативним при детальному аналізі вище зазначеної літератури. на сьогоднішній день його поверхнєве розуміння призводить до виникнення багатьох проблем, а саме: розбіжностей у тлумаченні поняття, у законодавчих і нормативних актах, між бухгалтерським та податковим обліком.

Без врегулювання цих питань на можливе безперерійне здійснення діяльності підприємства, отримання прибутку та його максимізація. Аналізуючи літературні джерела можна зустріти багато стандартних, одноманітних за змістом та значенням висловлювань.

Це свідчить про те, що авторами не був проведений глибокий аналіз даного поняття, всієї нормативної та законодавчої бази, а було лише переписано деякі положення з національних стандартів бухгалтерського обліку, законів України, раніше опублікованих підручників, посібників, економічних видань. Не зважаючи на те, що більшість розглянутих джерел є навчальними посібниками, в жодному з них не було наведено важливої, на мій погляд, інформації:

– перелік документів, що підтверджують право власності на майно, що вноситься як внесок до статутного капіталу (свідоцтва на право власності на нерухомість, земельні ділянки, транспортні засоби, інтелектуальну власність);

– перелік організаційних документів (свідоцтво про державну реєстрацію, накази та розпорядження, протоколи про результати закритого перепису, про підсумки торгів, зборів засновників, акціонерів, довідки про прийняття на облік в податковому органі, про реєстрацію в органах статистики, ліцензії на види діяльності, що підлягають ліцензуванню згідно з законодавством);

– документообіг первинних документів з обліку власного капіталу (статут, установчий договір, накладні, виписки банку, довідки бухгалтерії, накази, акти приймання-передачі основних засобів, рішення зборів акціонерів, платіжні доручення, прибуткові і видаткові касові ордери, розрахунки бухгалтерії);

– звітність.

Також більшість авторів ототожнюють поняття “власний капітал” з джерелом коштів для покриття, придбання активів, бо не розуміють до кінця сутності та змісту цієї економічної категорії. Хоча насправді основним реальним власним джерелом покриття усіх витрат є дохід, отриманий за певний період роботи підприємства.

Розглядаючи структуру власного капіталу можна побачити, що деякі автори у цьому питанні обмежуються лише описом складових частин I-го розділу пасиву балансу “Власний капітал” та наведенням кількох стандартних проведення.

Замість цього, на мою думку, треба наводити аналіз активів, які є в наявності у підприємства, та їх стану, бо власний капітал - це не що інше, як абстрактна вартість майна підприємства. Наприклад, при створенні акціонерного товариства було зроблено грошові внески в статутний фонд в обмін на акції. За рахунок цих грошових коштів акціонерне товариство придбало основні засоби для забезпечення процесу виробництва і безперерійного функціонування підприємства.